

Eksklusive økonomiske zoner

Med henblik på at forbedre mulighederne for at håndhæve de internationale havmiljøregler vedtog Folketinget i 1996 indførelsen af en eksklusiv økonomisk zone på 200 sømil. Med ændringerne blev det sikret, at det blev muligt at udstrække håndhævelsen betydeligt.

Styrket beredskab og flyovervågning

For at styrke og effektivisere den eksisterende bekæmpelsesindsats er driftansvaret for den operative bekæmpelse af olieforurening pr. 1. januar 1996 overført til forsvaret. Miljøstyrelsens skibe og udstyr er samtidig overført. I forlængelse heraf er driftansvaret for flyovervågningen af de danske farvande pr. 1. januar 1998 ligeledes overført til forsvaret. Vedrørende omfanget af flyovervågningen kan det oplyses, at flyovervågning af de danske og tilstødende farvande startede i 1989 som et treårigt forsøg, baseret på leje af 300 flytimer i et privat selskab. Ved afslutningen af perioden blev flyovervågningen videreført med en ny treårig forsøgsperiode. Dette niveau er i 1995 øget med 50 pct. til 450 timer. Med overførslen af driftsansvaret for den miljømæssige flyovervågning af de danske farvande til forsvaret pr. 1. januar 1998 er antallet af flyovervågningstimer steget til et niveau svarende til 1000 timer årligt med traditionelt propelfly. Indtil forsvarets nye overvågningsfly er operativt, vil der blive fløjet 450 timer årligt med det civilt chartrede propelfly og 275 timer årligt med forsvarets Gulfstream III fly. Når det nye overvågningsfly af Challenger typen er operativt, vil der blive fløjet 500 timer jefly årligt.

Ifølge de foreliggende oplysninger anvender Tyskland, Sverige og Norge samt Holland en radar af typen SLAR (Side Looking Airborne Radar) i forbindelse med deres havmiljøovervågning. Ved anskaffelsen af det nye Challenger fly vil forsvaret indkøbe en radar af typen Syntetisk Apertur Radar (SAR). Denne radar, som i forhold til SLAR rækker længere, kan fungere fra større højde og med en væsentlig bedre opløsningsevne, hvilket medfører en forøget detaljeringsgrad. Ud over SLAR anvender de fleste af vore nabolande ultraviolet og infrarød scanner. Tilsvarende udstyr af nyeste generation anskaffes til Challenger flyet.

Det vurderes derfor, at den fremtidige flyovervågning med Challenger vil være på mindst

samme kvalitetsmæssige niveau som den vore nabolande udfører p.t.

Med de timer der i dag anvendes til flyovervågning dækker Danmark i dag havområdet 22 gange. Når forsvarets nye overvågningsfly er fuldt operationelt, vil Danmarks havområde blive dækket ca. 70 gange, og dermed være på niveau med det svenske (78), det polske (71) og det tyske (69).

Endvidere har forsvarsministeren oplyst over for udvalget, »Ved at benytte forsvarets midler til den miljømæssige flyovervågning opnås en synergieffekt, idet flyvåbnets eksisterende støttestruktur sammen med forsvarets døgnbemandede hovedkvarter med et velfungerende og entydigt kommando- og kontrolsystem vil være i stand til at absorbere det udvidede opgavekompleks.

Hertil kommer, at forsvarets fly kan udøve politimyndighed til søs«.

Nordsøen som særligt beskyttet område

En betydelig del af forureningen i de danske farvande skyldes udtømminger i Skagerrak og Nordsøen fra lastolietanke m.v. På den baggrund har regeringen gennem længere tid arbejdet for inden for FN's maritime organisation (IMO) at få udpeget Nordsøen til et særligt beskyttet område (Special Area). Med udgangspunkt i miljøministrens beslutninger på Nordsø-konferencen i Esbjerg i 1995 lykkedes det i efteråret 1997 at få Nordsøen udpeget til Special Area. Vedtagelsen betyder, at det pr. 1. februar 1999 bliver totalt forbudt at udlede selv mindre, ubetydelige mængder olie i Nordsøen. Et forbud der i høj grad også vil lette kontrollen i havområdet.

De danske erfaringer med Østersøen som Special Area har vist, at der sker et fald i antallet af ulovlige udledninger, som igen giver sig udslag i et konstateret fald i antal olieindsmurte fugle.

Østersøen

På Helsingsforskommissionens 19. møde den 23.-27. marts 1998 blev det besluttet, at der fra den 1. januar 2000 indføres regler for tvungen aflevering af alt affald i havn (skibsgenereret affald). Endvidere blev det besluttet at indføre »no special fee«-systemet i Østersøområdet fra den 1. januar 2000. I begyndelsen vil systemet kun omfatte olieaffald fra skibenes maskinrum (maskinslop).